

Ess de trei ori in septemana: Mercuri-a,
Vineri-a si Dominec'a, cand o cõla intrãga,
cand numai diumetate, adeca dupa momentul
Impregiurãilor.

Pretul de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe an intrãg	8 fl. a. v.
" diumetate de an	4 " " "
" patrarãu " "	2 " " "
pentru Romania si Stralnetate:	
pe an intrãg	16 fl. v. a.
" diumetate de an	8 " " "
" patrarãu " "	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se fac la toti dd. corespun-
dinti a-i nostri, si d'adrepul la Redactiune:
Josefstadt, Langegasse Nr. 43, unde
sunt a se adresã si corespundintiele, ce primesc
Redactiunea, administratiunea sãu speditur'a
cãte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era oel
anonime nu se vor publicã.

Pentru anuntile si alte comunicatiuni de inte-
res privat — se raspunde cate 7 cr. de linie,
repetirile se fac cu pretul soadit. Pretul
timbrului cate 30 cr. pentru una data, se
antecipa.

**Prenumeratiuni pentru patri-
riulu venitoriu aprilie — iunie se
primescu cu conditiunile din frun-
tea foii.**

Administratiunea.

Viena 12/24 aprilie 1867.

O patenta imperatãsca cu datulu de
20 aprilie, publicata in diuariulu oficialã
de dominec'a trecuta, conchianra *senatulu
imperiale* pentru d'ã de 20 maju 1867,
in Vien'a capital'a imperiului.

Acãsta patenta, in tocm'a celeia din
ianuariu, neci pomenire nu face despre
Transilvani'a, a careia dieta deslegã o-
data pentru sine cestiunea de constitu-
tiune precum o voiã imperiulu, si prin
urmare putea cu dreptu pretinde ca in
asta privintia tiãr'a se remana liniscita.

In ianuariu candu aparã atinsulu
actu, d'ãriale straine (afora de cele ma-
giare precum se intielege) mai radica-
võcea lor si pentru conchiamarea dietei
Transilvane. Astadi inse trecu cu vede-
rea acãsta tiãra, incredintiata acum in
tõte decisiuniloru dietei den Pesta.

Romanii, temendu autonomi'a Tran-
silvaniei cea amenintata de dualismu,
mai sperau cã unu senatu imperiale in
Viena, in numele centralismulu ar com-
bate dualismulu, si asiã ar face cu po-
tintia autonomi'a acelei tierisiõre roma-
ne. Astadi si aceste sperantie de comba-
tere trebuie se scada, considerandu mul-
timea centralistiloru trecuti in castrele
dualiste, in catu e intrebare daca centra-
lismulu va mai poté duce veri o rola de
importantia.

La tãta intemplantia, senatulu im-
periale a caruia deschidere acã nu e de-
parte, ni va dá desluciri complete despre
starea si poterea fie careia din partitele
monarchiei. —

Cestiunea Luxemburgulu e obiep-
tulu unei aptivitati incordate din partea
diplomãtiei, si a unei multimi de combi-
natiuni din partea d'ãristiceii.

N'am luã cunoscintia de aceste com-
binatiuni, daca nu si-ar avã insemneta-
tea lor. Ele adeca paru menite a sciricã
terenulu in cutare direptiune, a-lu aretã
de este practicu, si in acestu casu au se
pregatãsca calea diplomãtiei.

Asemene combinatiuni vedemu din
partea rusãsca dõue, si a nume „Post'a
nordica“ de ieri se pronuncia pentru
pace, era „D'ãriulu Bursei“ pentru o a-
liantia intre Itali'a, Prusi'a si Rusi'a. —
Combinatiunea prima, asiã credemu, e
possibila; inse a dõu'a nu, cãci Itali'a nu
va poté fi contra Franciei din motive
fõrte multe, aretate alta data candu am
luatu cunoscintia despre tonulu d'ãristice-
cii italiene in cestiunea Luxemburgulu.

Alta combinatiune ivita in foile
nemtiesci, recomanda retragerea prusi-
loru din Luxemburg, predarea acestui
ducatu in posesiune deplina a Olandiei,
astfelu se se multamãsca si Franci'a si
Prusi'a, cãci n'ar mai esiste casulu de
batalia, adeca garnisõna prusãsca in Lu-
xemburg. Acãsta parere se afirma cã

este si a diplomãtiei austriace, carea in
rol'a sa de medilocitõria ar fi asternut'o
la Paris.

Am fi optimisti crediendu cã acãst'a
va fi adoptata de amendõue partile, cãci
Franci'a s'a dusu prã departe pretin-
diendu pentru sine Luxemburgulu, ase-
mene fece Prusi'a, in catu retragerea nu
vine la socotãla neci unciã din ele, fie
care si-teme scirbirea demnitãtei.

Din tãte acestea conclusiunea ace-
lor'a pare a fi mai corecta, cari credu cã
erumperea bataliei intre Franci'a si
Prusi'a, e numai o cestiune de timpu.
Ministrulu de resbelu alu Franciei a de-
mandatu conchiamarea ostasiloru din
rezerva cari vor trebui se se infatisieze
la respetivele loru rãgiminte nainte de
inceputulu lunei venitorie. Din partea
Prusiei inca nu s'a datu asemene ordinu.

Venimu la pusetiunea ce va ocupã
Austri'a in batali'a eventuala. Germani'a
prevede cã o devingere a Prusiei ar
pune la intrebare tãte rezultãtele de la
Sadowa, desclinitu statele de mediãdi si-
vedu periclitãrea ce li-ar poté face Au-
stri'a. Deci pentru a pune lucrulu la
buna ronduiãla, diplomatulu bavaresu
contele Tauffkirchen plecã la Berolinu,
se intielese cu Bismark, si apoi veni cu
ofertele la Viena. Acãste oferte alu T.
— dupa „N. Fr. Pr.“ — sunt: Prusi'a se
invoiesce a face dõue confederatiuni nem-
tiesci, un'a restrinsa si alt'a completa,
in cãsta din urma se fie reprezentata si
si Austri'a, astfelu s'ar revedã tratatulu de
la Praga.

D'ãriulu ministeriale „Wiener Abd.“
luandu (dupa „N. Fr. Pr.“) cunoscintia
de acele oferte, nu le deminte, si adauge:
„daca amendõue partile vor remanã in-
tre margini asiã de modeste in privintia
ofertelor lor, atunci Austri'a poté fi
deplinu liniscita despre neutralitatea sa.“
Cu alte cuvinte, Austri'a dice: Daca neci
Franci'a neci Prusi'a nu-mi promite ceva
mai multu de catu contele Tauffkirchen,
asiã neci pentru un'a nu plecu la batalia
ci remanu a casa, in neutralitate.

Situatiunea nõua si noi.

V.

(ab) Am inceputu sirulu acestoru
artiele cu miscãrile politico-nãtionali, ce
purcãsera a se manifestã pretotindena
in partile Ungariei si Banatulu loenite
de romani, si — dupa datele ce aveamu
la mana, constatarãmu cu bucuria, cumca
acele miscãri tãte aveau si de tianta si
de punctu de manecãre totu *nãtionalita-
tea, scump'a nõstra nãtionalitate ro-
mana*. Am trecutã apoi la persõnele nõ-
stre de frunte, anume la acelea, cari, cum
se pare, acum pentru prim'a data sunt
chiamate la role momentõse in viãti'a
nõstra publica. Li fecerãmu acestor'a —
o *vediuã*, cum am dice, o *vediuã* — nu
politica, nu de eticheta, ci — sincera,
frãtiãsca. Am trebuitu se facemu acãst'a
pentru cuventulu, cãci persõnele lor
pretindu a fi tiente si recunoscute de
persõne deplinu credintõse nãtionalita-
tei nõstre si de persõne conducãtorie po-

porulu nostru; apoi este sciutu, cã atari
persõne stau in strinsa legatura cu mis-
cãrile poporulu si tindu a le influentiã
catu mai multu. Am avutu deci detorin-
tia a reversã lumin'a de lipsa a supr'a re-
ferintieloru reciprõce, pentru ca se nu
retacãsca nici o parte, nici alt'a. Obiep-
tivminte, dar cu tãta sinceritatea ni-am
descoperitu sentiemintele si acceptãrile
ce nutrimu, si — de securu nutresce cu
noi tãta partea cea cugetãtorã a nãti-
nei fatia cu acele persõne: acuma se re-
venimã erãsi la cauza, la situatiune, la
miscãminte.

Domnitorii magiari, adeca ministrii
si cei ce ii influentiã si conducu, jude-
cãndu din fãptele lor de pana acã, par'
cã din adinsu dispunu si facu tãte totu
in contra lipselor, dorintieloru, intere-
seloru, acceptãrilor nõstre nãtionali;
par' cã din adinsu ambla a ni provocã
susceptãbilitatea si a ni vatemã sentiulu
de onõre si demnitate nãtionalã; par' cã
monarculu li-ar fi datu frenelã 'n mani,
pentru ca se-si resbunc ei frivolu asupr'a
loialitãtei esemplãrie a romanulu, se
batjocurãsca si pedepsãsca pe cei ce san-
gerara mai vertos si se distinsera mai
vertos la Custozza si la Sadowa!

Pre candu ei in actele lor publice
se ferescu a pronuncia unu cuventu cali-
ficatu d'a ni inlesni folosirea limbã si
dã ni limiscã spiretele bantuite de temeri
si prepusuri grele, d'alta parte comita-
tele romane, precum Biharca cu 249 de
mii de romani, Aradulu cu 200 mii. Te-
misiulu cu 200 mii, Uniãdõra cu 210
mii, Chiorulu curatu romanu etc. etc. le
dederã in mane — nu numai neromane,
ce in atari impregiurari, din unele pun-
turi de vedere s'ar poté scusa, ei totu
d'odata in manele umor'a dintre cunoscu-
tãti cei mai aprigi contrari nãtionali a-i
nostri, era la organizãrea ministerieloru
ne ignorãra cu totul!

Am trebuit se credemu, cã domnii
nostri magiari in aptivitatea si portarea
loru politica sunt inspirati si condusi de
cea mai cuaplita dusmania si catra noi
si catra sine, daca n'am sci din sperintia
si nu ne-am mangaiã cu aceea, cã — no-
roculu mare si poterea sãu domni'a ne-
acceptata — de comunu orbesce si face
insolintã pre õmeni, punendu-i pre unu
timpu intr'unu statu de ametiãla. Deci
nõa, celoru nãmbeftati de norocu si po-
tere domnãsca, ni comenda impregiura-
rile si intieptiunea, a ne — *moderã*, a
ni luã pentru unu tempu inim'a 'n dinti,
cum dice romanulu, si a — *acceptã*. Prã
lunga, asiã credemu, cã nu va tientiã, nu
va poté se tiena starea lor de ame-
tiãla; pentru cã, daca nu-si vor veni ei
de sine in ori, evenimentele ce se prega-
tescu in tãte partile, curendu i vor cu-
prinde si i vor sguduã si pre ei fora nila,
sãu desceptãndu-i, sãu cutrupindu-i. Inse
si daca n'am fi noi in dreptu a acceptã a-
cãst'a de la evenimentele, politic'a nõstra,
amesuratu impregiurariloru, nu poté fi
alt'a, de catu — a ne *pregatã bine* si a-
poi a ne apucã de unu *procesu formale*,
regulatu contra acestoru frãti ai nostri
— nedrepti si nentiepti, sãu dõra nas-

cuti si crescuti in pecatu si pentru pe-
catu.

Dupa ce la noi, intre politicii nostri
de frunte nu se mai afla sufletu, care se
nu fie petrunsu de necesitatea unei im-
preunari, solidaritati politice intre nãti-
nea magiara si cea romana, si dupa ce
prin urmare e invederatu, cã acestoru
dõne nãtioni nu li poté fi iertatu se vate-
me si se slabãsca un'a pre alt'a, se intie-
lege de sine, cã tendintã nõstra princi-
pale fatia cu grelele pecate ce comitu de
nou domnii magiari in contra-ne — nu
póte se fie pentru acum alt'a, de catu a-i
totu capacitã, luminã si convinge, a-i face
atenti la periclele ce provõca asupr-a-ne
si asupr-a-le, si asiã a-i desceptã si scapã
de cadere; era numai candu ne vom fi
convinsu deplinu, cã tãte incercãrile si
staruintele nõstre frãtiesci si loiale re-
manu fora nici unu bunu rezultat, cã a-
cesti õmeni, avisati de tãte momintele
geografice, etnografice si politice se ni
fie amici, ei sunt si remanu dusmanii
nostri ne-impacabili, — numai atunci
póte si trebuie se fie tendintã nõstra —
a-i combãte cu tãte armele si din tãte
poterile si a-i aduce la precepere.

Acãste sunt argumintele si privin-
tiele pentru cari deputatii nostri de la
dieta din Pesta fatia cu situatiunea nõua
aflãra cu cale a staveri o pasire, unopro-
gramu ca celu publicatu in nrulu 14—
124 alu acesteii fõie; astea sunt privin-
tiele si argumintele pentru cari si noi in
cuprinsulu acestoru artiele *nu o reproba-
ramu pasirea cea incercãtorã de ãpro-
piãre si intielegere* a unoru frãti a-i no-
stri din Aradu, Temisiõra si — Logosiu,
ba fatia cu impregiurarile momentane o
aflãramu corespundãtorã chiar si pe a
frãtiloru din Marmãtia si Satu-mare etc.,
cari din urma, precum vedurãmu, *pen-
tru a-si manifestã lipselã si pretensiumile
nãtionali*, se puserã pe basea de incre-
dere si alipire catra constitutiunea un-
gurãsca si catra regimulu constitutiunale
alu tieriei; — astea sunt in fine motivele
si privintiele, pentru cari aflãramu de
lipsa a ne adresã si barbatiloru nostri ce
stau aprõpe de magiarii domnitori, inde-
getãndu-le rolele lor *romane* fatia cu
situatiunea si cerendu-le servitiele.

E lucrã pre firescu, cã in aptivita-
tea multiplica si multilaterale de prin
parti, ba si din centru, adese se 'ntempla
cate o nentielegere, abatere, ba si cate
unu escesu si retacire, pentrã cã *o data*
— limb'a precurge mintei, cum dice lati-
nulu, *alta data* — inim'a plina de bucu-
ria sãu amãretãne — *redunda*, si era si
mai *alta data* susceptãbilitatea sãu ambi-
tiunea sãu si interesulu personale — pre-
ocupa si seduce: inse acesteã, fora cari
— nu merge intre õmeni, se nu ne irite
si confunde; se avemu rabdãre si con-
vintia pentru ele, si — numai atãta se
tientiã purureã ca santu nãntea ochi-
loru nostri, *cã scopulu principale, ideã
conducãtorã a miscãrilor si intreprin-
derilor nõstre se fie si se remana —
nãtionalitate nõstra*; — acãst'a se
ne fie steagulu, sub care se ne adunãmu,
se ne impreunãmu si se lucrãmu — a-

stadi si mane — rogandu, luminandu si capacitandu, poimane, daca va cere ne-aperatu trebuinti'a — combatandu si constringendu. —

Si cu atata am fi incheiatu acesti artici pentru asta data, daca in minutulu acest'a nu ni s'ar infatisia naintea ochiloru si cate-va semne de intrebare asupr'a Transilvaniei. Dar ce am sci scrie placutu seu mangaitoriu despre miscarile, manifestatiunile de vietia natiunale, combinatiunile politice a le fratiloru nostri de acolo! — dora aceea, ca s'a facutu o suplica lunga pentru aperiarea autonomiei tierei si subscriindu-se ea de aprupe una mia si diumetate persone romane, s'a substernutu si s'au recomandatu (!?) atunci Maiestatei Sale Domnitoriului prin unu dnu advocatu romanu; era apoi ca unele dintre cele de frunte persone subscrise, la cari adesea se facea provocare cu mare aplumbu, abie intielesera de denumirea ministeriului ungurescu si pentru Ardealu, candu isi tramisera acestuia votulu seu de incredere si supunere; au dora, ca din cei vr'o 10 seu 12 deputati romani, alesi in Ardealu pentru diet'a din Pesta, diumetate se infatisiara in acesta dieta de — capulu lor, pre candu ceialalti, unii cu mandatulu verificatu altii neverificatu, era de capulu lor — remasera a casa (!); — au dora, ca barbati de frunte ai nostri in acea nepastuitiera, prin diarele lor, de unu anu de dile si mai bine, totu mereu sustieno o polemia seu disputa politica precatu de intaritari, totu pre atata de sterile; — seu ca in fine — cui, cui nu, Ddieu mai scie, dar destulu ca i-a, seu li-a succesu de minune a-i invragibi, incurca si instraina pre cei mai demni, mai apti si binemeritati capi natiunali, pre arciepis-copii nostri, fora de a caror'a iniciativa, binecumentare, suaturi si conducere — nu e cugetabila o politica natiunale solida, o pasire si lupta solidaria si eficace, pvecum se recere acesta de cele mai sante interese natiunali ale nostre — totu de un'a, dar cu deosebita imperiositate intr'o epoca critica ca cea de fatia.

Intr'o astufelu de — completa sfa-siare si desarmonia e greu, pre greu, a afia cuvinte pentru a pronuncia o parere, care se fie ascultata si se placa. Totu ce potemu si cauta se marturisimu si se repetimu — e, ca in Ardealu stamu cu caus'a natiunale pre catu se pote de reu; mai de parte, ca radecin'a reului debuna sema jace in — **personalitati**. — lu-andu acesta spresiune si in generalu si in specialu.

Am disu intr'unulu din acesti artici, anume candu am amintitu despre intemplantile in conferinti'a natiunale din

Aradu, ca — „cine mesteca patima si personalitati in causele comune, e — tra-datoriulu acelor'a; aici incatu pentru Ardealu mai adaugemu inca sentinti'a unui multu-cercatu barbatu alu nostru din Banatu: „Celu ce in momentulu criticu, candu stamu fatia cu contrarii esistintiei nostre natiunali, stamu se ne apucamu de o lupta la morthe si vietia, — din ori-ce indemn, incepe atacu, radica prepusuri si acuse asupr'a caracterulu unuia seu unor generari a-i nostri dintre cei mai de frunte, mai dibaci, mai isteti si mai de mare vedea, influintia si disciplina in castrele sale, — acela, vrendu nevrendu, face cele mai mari servitii, ga-rantiza incingerea — contrariiloru nostri, si — atare bravura dupa dreptu si lo-gica — merita ori-ce reconoscere, merita unu momentu din partea contrariiloru, dar — nici de catu aplause din partea nostra!“

Ori-cum se fie, credemu, ca mai de parte — sub nici unu cuventu nu pote, nu e iertatu se remana asi. Reculegere, iertare si uitare, impacare, impreunare si pasire solidaria pe fatia, acestea sunt pre cari le pretinde onorea, le pretindu san-tele nostre interese natiunali, cele de sus pana diosu in celu mai mare gradu igno-rate si periclitare, — le pretinde man'a nostra cea doiosa, dulcea-ne natiune si le ascapta toti fiii ei cei buni si credin-tiosi de prin tote partile, le ascapta cu totu dorulu in tipu de — **oue rosie** pen-tru santele pasci din partea veneratiloru capi natiunali si confesiunali.

Incheiamu cu oftarea, ca barbati-loru nostri conducatori, mariloru nostri arciepiscopei se li succeda in acestasepte-mana mare, a devinge „prin postu si prin rogatiune“ pre diavolulu ce s'a facutu parete despartitoriu intre ei, pentru ca diu'a Invierei, pre carea „a facutu-o Dom-nulu ca se ne bucuramu si desfetamu in-trens'a,“ se ne afie pre toti — „uniti in cugetu si sentiri!“ —

Pesta 23 aprile.

(†) Pe semne ministeriulu magiaru n'au aflatu de lipsa, seu nu cuteza se esa cu o pro-grama mai lamurita, — pana acuma cunoscemu cateva frase magulitorie mai alesu magiariloru si asi numitiloru „patrioti,“ — cu tote acestea, acum nime nu se mai pote indo despre ade-veratele intentiuni ale guvernului din Buda-Pesta. — Daca privimu la activitatea acestui guvernulu trebuie se observamu ca domnii mini-stri sunt in deplina contielegere si ca cu totii sustieno acelu adeveru, ca „cu incetulu se face otietulu,“ — apoi diu de aceea nici ca e de mirare daca numai acela si amaratiune generala se latiesce intre natiunitatile nemagiare, — precum vedemu ministeriulu pasiesce cu ince-tulu si asi dicendu in dose omeopatie ni da

mediciu'a seu purgatoriu luconstitucionalismulu magiaru . . .

Numai cei lipsiti la vedere nu pot vedé, ca de la acestu guvernulu nu mai potemu spera introducerea egalitatiei si libertatiei, de carea si-face cruce politic'a dualistica de acumu. — Se ne uitamu numai ce se intempla impregiu-rulu nostru si vom vedé ce — amu sciutu inainte — impedecarea libertatiei constitutionale, seu servindu acesta de masca, ca cu atata maicu taria atacandu drepturile natiunale pe ale ca-ror'a ruine se naltia suprematia . . . Vomu reveni la acesta tema catu de curendu, de ni voru permite impregiurari, acuma se amin-timu cu grabire numai cateva eveneminte mai prospete cari au se vorbesca prin elocinti'a lor pentru defectarea — dualistiloru.

In Transilvania, patri'a romaniloru, in dilele aceste va se se ivesca comisariulu regescu Pécchy, magiaru de origine cu totu sufletulu, — acesta apoi va avé se pregatesca calea su-prematiei magiare pe acestu pamentu clasicu romanu, despre care magiarii inse dicu ca e pamentu magiaru (magyar föld) si numele Transilvania, seu Ardealu va remane numai de una suvenire din trecutu de ora-ce acea pro-vincia dupa parerea lor e totu asi pamentu magiaru ca si ori care comitatu alu Ungariei.

In comitatele din Ungaria era liberalis-mulu magiaru e in floribus, — in tote partile otarescu ca diregatori se fie numai omeni de acia cari au datu dovedi ca sunt buni patrioti magiari.

Intre acestea fri'a oficiala din candu in candu ni face cate-o suprindere prin denumirile nimerite (?). In numerulu din urma aflamu ca in comitatulu Aradulu de urmatoriulu ferici-tulu G. Popa e denumitu Bela Szende, — romanii de acolo abunasema voru avé causa de bucuria (?).

Se aude ca in Fagarasiu capitanu su-premu va fi renumitulu patriotu Hosszu.

Si asi mai departe, totu atate cause de incredere in guvernulu magiaru.

La fruntaria Besarabiei 5/17 apr. 1867.

Diariulu „Albin'a“ a publicatu nu de multu o corespondintia din Bucovina de pre la Isvoru, in care basandu-se pre cuvintele ci-tatulu organu rusescu din Moscva ni-au spusu pregatirile ce unii romani inslaviti din acea tierisiora romana le facu pentru espusetiunea etnografica ce se va tiené la Moscva. Inse de ora-ce acelu d. corespondinte n'au aretatu mai in detaliu, cum precepu slavii acea espusetiune, deci voiu spune eu, totu din acelu organu ru-sescu, impartesindu aci o traducere pre catu se pote de fidelu. Ve rogu se o comunicati ca are interesu mare, si desclinitu noi romanii trebue se fimu cu buna luare a minte. — Eca tradu-cerea: „Moscva 28 mart. 1867.

Din epistola cea mai jos indusa a cores-pundintelui nostru din Petersburgu potu ceti-torii vedé, in catu de lucrativu se ingrighesu in Petersburgu pentru ordinea primirii demne a ospetiloru aseptati de noi din felicitatele mar-gini ale lumii slavene. Si intr'acestea ospetii ac-ecia voru fi in Petersburgu numai cu trecerea. Tint'a cercetarii lor este — Moscva. Moscva invita ospeti la espusetiunea sa etnografica; Moscva propune lectiune etnografica intregulu poporu invetiatu si neinvetiatu, carea are se arete dovedile de invetiatura si cele privitoric la unitatea nostra slavena. Chiamandu ospeti,

trebue se scimu a-i si intimpiná. Nu este in-doiela, cumca senatulu, ca organulu oficialu alu comunitatii din Moscva, va face tote despuse-tiunile neaperate, amesuratu cumpenitatiei con-venirii — carea representa nu numai intere-sulu sciintificu, ci si unu interesu mare gene-ralu si politicu.

Acesta espusetiune, cugetata fara deo ideia prefapta, fara de tota participarea regimulu, nu prin iniciativ'a guvernulu, ci a comunei, cu o tinta curatu instructiva, acesta espusetiune se scote prin puterea a inse-si impregiuriloru con-timpurane din rondulu serbariloru si espuseti-uniloru ordinariu instructive. Nu suntemu noi de vina, daca faptulu invetiatoriu se radica sin-guru prin sine la o insemnantia politica. A schimbá faptulu nu-i in cotró; a negá invetia-tur'a ni-ar fi noa cu neputintia. Rosi'a, pre langa tota a ei modestia, umilintia, iubire de pace si desinteresare, necugetandu pre nimeni a sparia si a infrica, totu-si nu pote negá si ascunde le-gatur'a de unu nému a lor 80 de milióne de slaveni, neci consangenitatea sa cu acia, cari se afla afara de fruntariele ei, ori cum 30 de milióne de supusi austriaci si turcesci. Nu-e vin'a nostra, daca, dorindu antaia ora de a se incredintia, pre calea unei intreprinderi etno-grafice instructive, de invetiatur'a cea data, fa-cemu noi fara voia o prochiatiune a tuturoru nemuriloru slavene — si daca acea prochiama-tiune supera Europ'a cea latino-germana, si daca espusetiunea sciintifica se preface intr'o marturia puternica!

Asia este, acea espusetiune modesta tre-bue se face o epoca in istoria slavismulu. Anta-ia ore se vor aduna Slavenii intr'unu locu. Ei mergu ca innascuti pamentulu cheicu, mo-ravicu, ai comitatulu slovacu etc. — dara con-veniti, nu li este iertasu a se areta aci ca repre-sentantii diferiteloru nemuri slavene. Si in-noindu aci, la noi in Moscva, consciintia uni-tatii sale slavene in comunitatea viia unulu cu altulu si cu noi, si intarindu legatur'a lor spi-rituala si morala cu Rosi'a, — se vor intorce ei a casa la lupta sa indatinata — seu cu Ma-giarii, seu cu Nemtii, seu cu Turcii — cu poteri innoite si intarite. Simtirea cea viia a unitatii aduce la realitate departata consciintia; ca ii va restaura si-i va incuragia, ea va libera pre ei de simtiementulu celu greu si desnervatoriu alu despartirii si ale senguritatii. Au fostu si mai nainte, anume la anulu 1848, conveniri de ale Slaveniloru la Prag'a, — dara ele n'au avutu unu intielesu: a coló n'am fostu noi, n'au fostu reprezentantii acelu nému slavenu, carele uni-culu, cu gratia lui Ddieu, si-a pastratu liberta-tea sa, au intemeiatu imperatia cea mai puter-nica in lume, si caruia au impusu Ddieu sta-ruintia cea nalta: de a ajutorá liberarea si re-nascerea fratiloru celoru subjugati si prigoniti. Nu este la Rosi'a nici atintire spre rapiri, neci cugete la predominare politica: ea dorese nu-mai libertatea spiretului si a vietii nemuriloru slavene, cari remanu credintiose fratietatii slavene. Ea li se representa prin sine in-sa-si ca asi unu radiemu moralu, apoi si politicu, care merita totu ajutorulu materialu, si afara de carele nu li este mantuire. Totu-si n'au in-tielesu tote nemurile slavene acesta chiamare a Rosiei. Polecii — seu mai dreptu dicendu boc-rimacia Poleciloru — acia, cari s'au lapedatu de fricatea slavena — au latitu multe clevetiri, au nescocitu multe prejudetie, — dara acum'a se imprascia clevetirile singure de sine, preju-detiele cadu si Slavenii vedu: cine li esto a-

FOISIORA.

In septeman'a patimeloru.

Beseric'a crestina e incinsa in doliu . . . naintea altariului se aredica mormentulu Sal-vatorelui, fiulu lui Domnedieu, care a pati-mitu pe cruce pentru dreptate, egalitate si libertate . . . sunetulu de toca strabate a-denculu animeloru intristate . . . pare ca aru fi loviturele maiuriloru (ciocaneloru) ce incuie sicriulu, tronulu in care odihnescu mortulu . . . impregiurulu mormentulu stá o multime patrusa de o sacra dorere, lacrimile doiose lu-cescu in ochii tuturor'a . . . asupra mormen-tulu pare ca aru sborá o multime de angeri plangatori, altii era odihnescu radiemandu-se de mormentu, lu uda cu lacrimile lor . . . Afara in natur'a libera sorele apune in-

De ce totu plangeti ore,
Plapande floriore
Candu sorele-au apusu?
Caci dulcea mangaiare,
Cu radielo sale
Din giuru-ne — s'au dusu . . .

Acele floricele
Voru spune ce dorere
Sentinu in astu momentu,
Candu stamu la intrisrare,
Lipiti de mangaiare,
La marele mormentu . . .

Acele lacrimiore
Ce ardu ca stelliore
In ochii tuturoru,
Sunt semnele curate

cinsu de nise nuori usiorei, pe camp'a inver-dita ici coló se aredica cate-o floricea abie im-bobocite, pe senulu lor celu innocinte lieu-rescu diamantele de lacrimile . . . pe pa-mentu si sus la ceriuri, pe tote, fetiele si in animele tuturor'a se descopere dorerea nemar-ginita . . .

De sant'a pietate
A tristulu poporu!

Dá, poporulu patimesce, gelesce morthea Salvatorelui, seu, morthea fiulu domne-diescu carele a prochiamatu dreptatea, ega-litatea si libertatea pe pamentu . . . au trecutu acuma 17 sute si mai bine de ani de candu se restigni simbolulu dreptatei, egalitatiei si lu libertatei, dar dorerea n'a mai incetatu, ci abunasema s'a mai maritu din ani in ani . . .

In anii copilariei ascultamu cu atentiune santa naratiunea patimeloru sante ce a suferitu Salvatorele omenimei, me indignamu de crude-litatea fariseiloru cari nu voiau se se 'nehine adoverului . . . si vediendu totu aceea-si do-rere espresa pe fetiele tuturor'a, cugetamu in mine: „De ce nu au victiuitu si pe timpulu lui Crestu totu aofclu de omeni sentitori si iubi-tori de dreptate, precum sunt cei de acum'a? . . . atunci a buna sema nu l'ar fi resti-gnit . . .“

Si acum'a dupa ce cunoscú omenimea, dupa ce an invetiatu virtutile si slabitiunile

ómeniloru, m'amu intaritu in acea convingere, ca si ómeni de astadi sunt gat'a a maltratia, a asupri si restigui adoverulu, calcandu in pi-tióre dreptatea, egalitatea si libertatea . . .

Optu-spre-diece sute si mai bine de ani plini de invetiature doreroase au sboratu asupa-romenimei de candu s'a prochiamatu ade-verulu adoveratu, pentru care a patimitu fiulu lui Domnedieu si inca totu in acelu sta-diu stamu ca acelu adeveru nu s'a intrupatu, nu s'a tradusu in fapta.

Traimu secululu luminarei si ómenii nu vedu lumin'a, suntemu ómenii civilizatiunei si ne 'nehinamu barbarismulu, laudamu pre Ddieu si aducemu jertve fiintieloru intunere-culu . . .

De candu se canta: „vediatu lumin'a cea adeverata, — luat'amu spiritulu cerescu, si nu potemu altu ceva vedé de catu intunecime si estravagantiile duhuriloru necurate . . .

Candu se va desceptá omenimea din a-cesta agonía?!

